

Vrijwilligerswerk in Maastricht

Samen de Toekomst Vormgeven

Op 22 en 24 april 2014 kwamen opnieuw ruim 80 vrijwilligers, ambtenaren en raadsleden bijeen in het Mosae Forum om hun toekomstdromen verder te concretiseren. En om per stadsdeel te onderzoeken hoe we met elkaar kunnen en willen samen werken.

De overkoepelende vraag: Hoe gaan wij onze schaarse middelen -publiek geld en vrijwillige tijd- zo goed mogelijk inzetten, zodat zoveel mogelijk mensen meedoen in Maastricht?

Vrijwilligerssubsidiebeleid Maastricht

DE LIMBURGER - LIMBURGS DAGBLAD

22 APRIL 2018

Vrijwilligerswerk in de toekomst

PARTYPRET VOOR JONG & OUD!

Kruisbestuiving & vrijwilligersdope

WISSELWERKING TUSSEN GEVEN & NEMEN

Rechten & plichten

Buurtwerking

Van, voor & door elkaar

Maastrichtse vrijwilligers verantwoordelijk voor uitgaven en resultaten

SAMEN WERKEN WE SAMEN

25.000 bezoekers op het digitale platform

Afscheid van de versnippering

Bey, bey love

20% van de vrijwilligersorganisaties is opgeheven

GLASHELDER VERTROUWEN

Verleiden

Waardering & ruimte voor vrijwilligers

De brug is geslagen

Van "wij/zij" naar "wij"

De olifant in 2018

De toekomst van het vrijwilligerswerk in Maastricht

Op dinsdagavond schetsen de aanwezigen met elkaar de olifant. De olifant als symbool voor vrijwilligerswerk in Maastricht in 2018. Hoe ziet de olifant er dan uit? En hoe gedraagt hij zich?

1. Zoveel mogelijk mensen doen mee

De olifant heeft een hele brede rug. Een rug die ruimte biedt aan alle burgers die ondersteuning van vrijwilligers nodig hebben.

2. Samenwerken over grenzen

De olifant leeft niet alleen, maar in een kudde. Met grote, volwassen olifanten, met veel levenswijsheid en een zorgzaam karakter. [De 'oude' vrijwilligersorganisaties, met veel kennis en ervaring.] In de kudde lopen ook onderzoekende kleintjes rond. Jonge olifantjes die spelenderwijs de wereld ontdekken en de kudde verrassen met nieuwe plannen en onorthodoxe ideeën. [Vernieuwers, niet gehinderd door bestaande patronen of vastgeroeste ideeën.]

De kudde trekt in wisselende formaties met elkaar op. [Organisaties ondersteunen elkaar, smeden samen nieuwe plannen en organiseren samen activiteiten.]

3. Vrijwilligers koesteren

De kudde wordt gedragen door vele stevige poten. Stoere dragers [vrijwilligers] die zich belangeloos inzetten om de olifanten in beweging te houden en de kudde de goede kant op te drijven.

Om de kudde het werk van de dragers enorm waardeert zoekt ze regelmatig een flinke modderpoel op, om de dragers te bedanken voor hun onverwoestbare inzet. De modder werkt als 'dope' voor haar dragers. [Het biedt vrijwilligers plezier en voldoening en de waardering houdt ze op de been.]

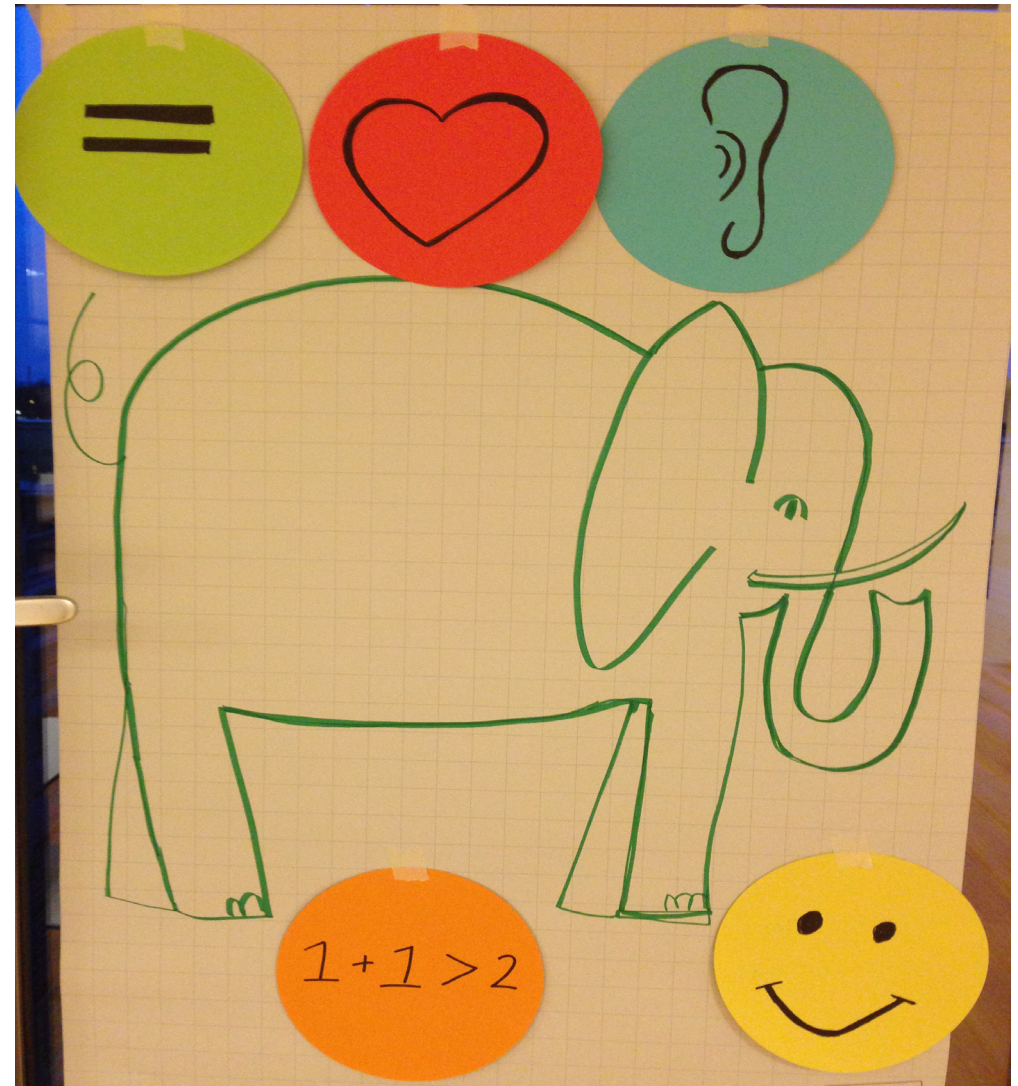
4. Flexibele financiering

Iedere olifant heeft een flexibele slurf. Een slurf die links en rechts voeding [financiering & ondersteuning & middelen] voor zijn levensonderhoud vergaart. [Bij de overheid, maar ook bij burgers zelf en in het bedrijfsleven.] De olifanten zijn niet te beroerd is om deze voeding met anderen te delen, als dit beter is voor de hele kudde.

5. Vertrouwen in besluiten

De olifanten hebben stuk voor stuk enorme oren die ze goed te luister leggen, waardoor ze allemaal weten wat er in de kudde speelt. [Transparantie draagt er toe bij dat vrijwilligersorganisaties erop vertrouwen dat individuele spelers besluiten nemen in het belang van de gemeenschap.]

2

In 2018 is de olifant een prachtige kudde -met jonge en oude vrijwilligersorganisaties- die niet meer weg te denken is uit het stadsbeeld van Maastricht. De kudde is gegroeid, en diverser geworden. Ze heeft in zelfvertrouwen gewonnen, staat steeds vaker aan het roer, en wordt daarin bijgestaan door de gemeente. Ze levert een onmisbare bijdrage aan het welzijn van de stad en het welzijn van ouderen, burgers die afhankelijk zijn van de WMO en burgers die het (nog) niet alleen kunnen.

Wat nemen we mee, wat laten we los en wat gaan we echt anders doen?

Loslaten

Wat doen we (het liefst morgen al) echt niet meer?

- “Het kan niet anders”
- Eigenbelang, ieder voor zich en “wij versus zij”
- Versnippering, dubbelingen en inefficiëntie
- Het negatieve & het doemdenken
- Afhankelijkheid van subsidies
- Claims op budgetten (ook voor professionele organisaties)
- Vanzelfsprekende langdurige subsidies
- Alles in regels vast timmeren
- Luchtkastelen: ook voor kleine ideeën durven kiezen
- Werken voor je eigen organisatie (bijv. ICT, financiën)
- Dominante rol van de overheid

Meenemen

Welke werkwijzen en gebruiken nemen we mee?

- Enthousiasme van vrijwilligers
- Gebruik maken van kennis en kunde van ervaren vrijwilligers(organisaties)
- Vrijwilligersdope: voldoening, waardering & plezier
- Realisme
- Autonomie
- Lokale voorzieningen: iedere wijk zijn eigen activiteiten
- Slimme structuren en organisatiegraden: inclusief rechtsvormen zoals verenigingen & stichtingen en vrijwilligersverzekeringen

Nieuw

Wat doen we in 2018, wat we nu nog niet doen?

- Wij
- Sociaal Café: fysieke ontmoetingsplek voor vrijwilligers en burgers om elkaar te inspireren, kennis te delen en samen nieuwe projectplannen te smeden en uit te voeren
- Digitaal platform: waardoor vrijwilligers(organisaties) van elkaar weten wat, waar nodig is; wie waar goed in is; en wat werkt (en wat niet)
- Delen kennis, vrijwilligers, middelen en munten
- 40% van alle Maastrichtenaren is vrijwilliger, inclusief
- Betere waardering van vrijwilliger en studiepunten voor jongeren
- Multiculturele samenleving, waarin gehandicaptenorganisaties en andere minderheden ook participeren in vrijwilligerswerk
- Mestreechter Steerkes (bitcoins) of andere vorm van ruilhandel voor onderlinge samenwerking en support
- Financiering op basis van goede plannen en organisatie en voor gezamenlijke, buurtoverschrijdende projecten
- Verantwoording op effectniveau
- Snelle en zorgvuldige besluitvorming
- De gemeente faciliteert het proces en vervult specifieke ondersteunde taken, zoals binnenhalen van derden geldstromen

Portal Vrijwilligerswerk in Ontwikkeling

Uit de enquête en de bijeenkomst van 1 februari is gebleken dat er behoefte is aan een digitale kennisbank, in het bijzonder om onze toekomstdroom 'Samenwerken over grenzen' te realiseren. Hiermee is de gemeente Maastricht samen met een aantal partners actief aan de slag gegaan.

Doel: vrijwilligerswerk ondersteunen en vraag en aanbod op gebied van vrijwillige inzet en maatschappelijke bijdragen matchen.

Focus

1. Mensen die incidenteel maatschappelijk willen bijdragen, zoals studenten en jongeren;
2. Zij die structureel aan de slag zijn of willen, zoals een penningmeester of een voetbalcoach;
3. De totale ondersteuning van idee naar project.

Doelgroepen

- Vrijwilligers
- Burgers die zich in de toekomst vrijwillig willen inzetten
- Vrijwilligersorganisaties
- Studenten & studentenplatforms
- Scholen en bedrijven

Uitgangspunten

- Vraag & aanbod van burgers en organisaties bij elkaar brengen
- Inspireren, verbinden en informeren
- Aansluiten op bestaande, beproefde online systemen
- Gebruiksvriendelijk voor alle doelgroepen
- Informatie, training en ondersteuning
- Ook in het Engels
- Heldere en duidelijke navigatie

Welke informatie?

- Algemene informatie oMaatschappelijke participatie en vrijwilligerswerk
- Geld, subsidies en crowdfunding
- Cursussen, workshops en maatschappelijke beursvloer
- Agenda voor events en congressen
- Instructievideos en videos van meetings
- Veelgestelde vragen

Vervolgstappen

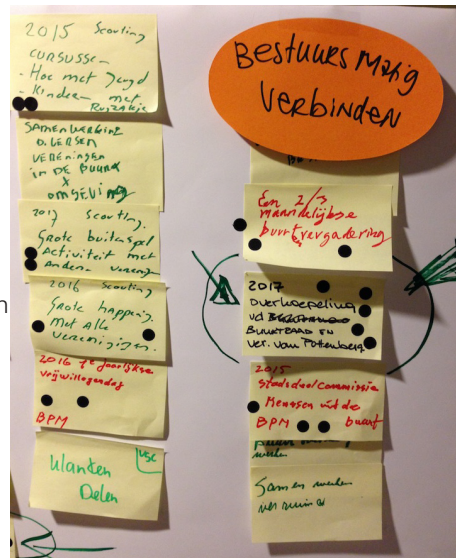
1. Ontwikkelen
2. Testen
3. Stille lancering
4. Verwerken van nieuw wensen

Hoe doen wij dat?

In Noord-West

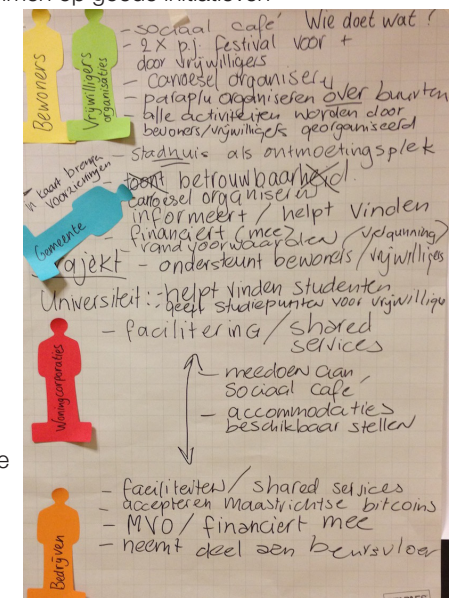
- **Activiteiten verbinden:** Ruimte voor jong & oud - Op doel met elkaar samen komen en als nodig samen delen - Meer vrijwilligers in ouderenzorg bijv. boodschappen doen in de winter - 2015: Scouting-cursussen over omgang met jongeren - Jaarlijkse vrijwilligersdag BPM - Scouting: grote buitenspel activiteiten met (alle) andere verenigingen - Goede samenwerking jeugd & ouderen - Gezamenlijke activiteiten organiseren + uitbreiden - Iedere buurt ruimte voor activiteiten (sport, spel, voorlichting, langdurig zieken, portales)
- **Bestuursmatig verbinden:** 2015: Stadsdeelcommissie Mensen uit de Buurt - 2017: Overkoepeling buurtraad en vereniging van Pottenberg - 2/4 maandelijkse buurtvergadering
- **Ideeën, houding, communicatie:** Buurt overstijgend geld is hoek voor maar niet te professioneel - Buurten als onderdeel van het geheel - Laten zien dat er nog een wereld buiten Maasticht is - "Warme" stad zijn, ook voor buitenlanders andere culturen - Cursussen/voorlichting: besturen empoweren, vrouwenweerbaarheid & gezondheid - Sociale wijkteams voor slachtoffers huiselijk geweld
- **Vastgoed** - 2015: Laagdrempelig soort koffiehuis waar bewoners kunnen ontmoeten - Behoud van Romein om alles draait om die locatie - 't Vöske terug open!

Hoe doen wij dat?

In Noord-Oost

- **Samenwerken:** Paraplu voor Limburg en omstreken - Nazareth + Limmel samen sterk - Borgharen & Itteren - Elkaar uitnodigen bij activiteiten
- **Modderpoel in Wording:** Sociaal Café: wijkniveau, stadsdeelniveau, stadsniveau - Andere buurten uitnodigen - Werven van (jonge) vrijwilligers - Verenigingenmarkt
- **Gemeente: Leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker:** Betrouwbaarheid, zekerheid over de financiën - Verplicht met minstens 3 organisaties samen project doen - Acceptatie diversiteit voorwaarde subsidie - Bottom-up - Ik weet wie wat waar voor heeft gekregen - We kunnen stemmen op goede initiatieven
- **Delen = Nieuwe Hebben:** 2x per jaar festival voor vrijwilligers door vrijwilligers - Meer dagbesteding in buurthuizen - "Bovenschools" (niet) bestuur faciliteren - Voorlichting op scholen over seksuele diversiteit - Weet welke voorzieningen er zijn voor gehandicapten - Stadhuis inzetten voor ontmoeting - Kleine buurten helpen - Jongeren stimuleren zelf iets te ondernemen - Verbinding leggen tussen actieve jongeren en gemeente - Projecten student en buurt - Burendag en kerstmarkt - Wijze grijze coaches - Vrijwilligerspoule - Kunde verenigingen delen - Samenwerken (voegen) op doelen - Databank overzicht organisatie - Digitale activiteitenplanner - Van vrijwillig na vaste baan indien mogelijk - Financiën shared services - 2018: samenwerken op administratie, financiën, materialen

Hoe doen wij dat?

In Zuid-West / Centrum

- **Fysiek:** Inventarisatie leegstand voor ontplooiën activiteiten vrijwilligers - Fysieke plek voor praktische zaken - 'Shared services' - Vrijwilligerskoepel voor 'kantooractiviteiten'
- **Financiering:** 2015: Bundelen financiële expertise - 2016: Bundelen financiële administratie - 2015: Financiering op basis van resultaat - 2016: Projectfinanciering ism de buurt + flexibele financiering voor vernieuwende projecten
- **Uitgangspunten:** Abreken silos - Efficiëncyslag - 'Anders' ontwikkelden nemen deel en dragen bij naar vermogen
- **Activiteiten:** Ieder jaar een thematisch stedelijk event: 2015: ontmoeting jongoud - 2016: schone binnenstad - 2017: Win vs. Sjoen - 2018: Zaken & cultuur
- **Buurtservice:** 2015: Master wijkservicepunt voor alle partijen
- **Facilitering:** Code043 voor volwassenen - Combineren met Code043 voor jongeren
- **Waardering:** TV-project dat vrijwilligerswerk promoot
- **Communitie:** Iedere keer een andere vrijwilligersorganisatie op de bus
- **Scholing:** Scholing voor (jonge) vrijwilligers - Databank voor studenten voor het helpen van ouderen - Doelgericht samenwerken met andere vrijwilligersorganisaties

Hoe doen wij dat?

In Zuid-Oost

- **Ondersteuning:** Hulp bieden bij organisatie in de wijk - Samenwerking - Gezamenlijke deskundigheidsbevordering
- **VrijwilligersWerk:** Vrijwilligerswerk brengt uitkering niet in gevaar en wordt waar mogelijk betaalde baan
- **Bekendheid:** Lokaal TV-programma over vrijwilligers
- **Integratie:** Aandacht voor minderheden - Integratie van alle burgers van Maastricht
- **Vernieuwing kader:** Buurtcommissie met representant uit iedere stichting/vereniging - Nieuwe buurtraad - Buurtcentrum heeft beste mensen uit de wijk
- **Van elkaar leren <-> Elkaar kennen:** Uitdagend vrijwilligerswerk: informeel leren - Wijkoverzicht top-10 problemen, 'opportunities & oplossingen'
- **Samen signaleren & (bijdragen aan) oplossen:** Armoedebestrijding - Eenzaamheid
- **Verkeer & veiligheid:** Verkeersindustrie beter regelen - Veiligheid en fijne woonomgeving - Schone buurt - Heer is als mooie tuin, moet goed worden onderhouden
- **Financiën:** Grote pot met geld voor vrijwilligers - Veel incidentele subsidies die samenwerking stimuleren
- **Huiskamer ZO:** Open centrum in de Boekel - Vrijwilligersontmoetingspunt
- Waardering vrijwilliger <-> Ontmoeten + verbinden: Vrijwilligersvoordeelpas - Bonus zorgvrijwilligers - Meer aandacht - Jongeren stimuleren om zelf iets te ondernemen + verbinden met de wijk en gemeentelijke instanties - Buurtfeest - Vrijwilligersdag - Burendag

De rode draad - Hoe willen we onze toekomstdromen realiseren?

1. Doelgericht samenwerken

We willen meer samenwerken, dat is wel duidelijk. Kennis en kunde delen. Samen activiteiten organiseren en elkaar inspireren. Silos afbreken en met elkaar, doelgericht meer realiseren. Als 't moet met minder geld.

2. Fysiek, Sociaal & Digitaal verbinden

Om effectief samen te kunnen werken, is er behoefte aan een aantal faciliteiten:

- **Fysieke locaties** voor 'shared services', financieel en administratief, als mogelijk in leegstaande panden;
- Laagdrempelige **Sociale Cafés** waar vrijwilligers en burgers elkaar in de wijk, per stadsdeel en op stadsniveau kunnen ontmoeten;
- **Digitale kennisbank** om het speelveld, de spelers en activiteiten zichtbaar te maken en vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

3. Vrijwilliger = Doelgroep & vice versa

We willen ruimte bieden aan jongeren en ouderen, aan migranten, gehandicapten en andere minderheden. We willen ze actief met elkaar in contact brengen en het zo organiseren dat ieder naar vermogen bijdraagt.

4. Zichtbaar maken en beminnen

We willen de inzet van vrijwilligers zichtbaarder maken. In een TV-programma of op de bus. Om hun inzet te waarderen, vieren we minstens 1 keer per jaar het feest van de vrijwilliger.

5. Overkoepelend organiseren

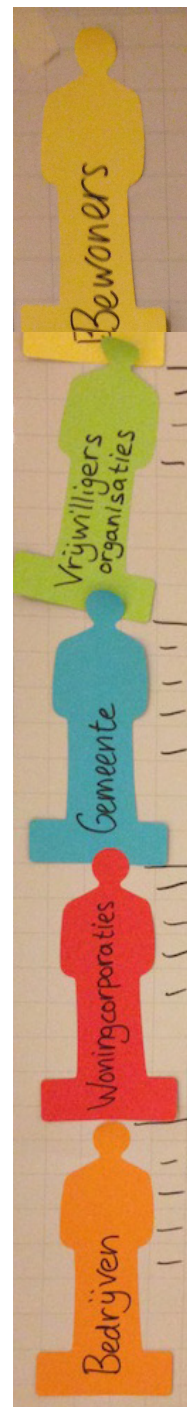
We onderzoeken nieuwe overkoepelende bestuursstructuren voor vrijwilligersorganisaties. Zoals een stadsdeelcommissie met mensen uit de buurt, een overkoepelende buurtraad of een buurtcommissie met representanten uit iedere stichting en vereniging.

6. Resultaatgericht financieren

Op korte termijn (2015) bundelen vrijwilligersorganisaties hun financiële expertise. In vanaf 2016 bundelen ze ook hun financiële administraties. Er wordt gefinancierd op basis van resultaat. We creëren flexibele financiering voor vernieuwende projecten en veel incidentele subsidies die samenwerking stimuleren.

7. De gemeente maakt het makkelijker

In de participatiesamenleving krijgt de overheid een faciliterende rol. Maar wat die rol precies inhoud moet nog wel helderder worden. Vereiste nummer 1 is in ieder geval betrouwbaarheid. Dit betekent ondermeer duidelijkheid over financiën.

Wie doet wat?

Welke rollen worden aan de verschillende belanghebbenden gekoppeld?

Bewoners & vrijwilligersorganisaties

- Sociaal Café
- Organiseert activiteiten & evenementen
- Organiseert paraplu over de buurten
- Is ogen en oren van de wijk
- Bevordert sociale cohesie
- Organiseert shared services
- Communiceert over activiteiten

Gemeente

- Stelt kaders
- Biedt faciliteiten, waaronder stadhuis en bibliotheek
- Inventariseert leegstand
- Houdt sociale woningvoorraad op peil
- Zorgt voor veiligheid en onderhoud
- Financiert (mee)
- Creeërt randvoorwaarden (zoals vergunningen)
- Organiseert code O43
- Is verbindende factor

Trajekt

- Ondersteunt bewoners en vrijwilligers

Universiteit

- Helpt bij het vinden van studenten
- Geeft studiepunten voor vrijwilligerswerk
- Stelt accommodaties beschikbaar

Woningcorporaties

- Stelt accommodaties beschikbaar
- Doet mee aan Sociaal Café

Bedrijven

- Biedt shared services
- Accepteert Mestreechter Steerkes (bitcoins)
- Financiert/sponsort mee (MVO)

Spelregels voor de Dialoog

Iedereen is gelijkwaardig

Geen rangen, standen of functies. Ieders bijdrage heeft waarde.

Spreek met hart en ziel

We onderzoeken zaken die we echt belangrijk vinden. Dat wat ons beweegt.

Luister met aandacht, om echt te begrijpen

Onderzoek gedeelde inzichten en achterliggende vragen. Op zoek naar gedeeld belang.

1 + 1 > 2

Ieder heeft unieke kennis en ervaring. Zoek de vermeerdering.

:-) Heb plezier!

Dat geeft energie en die hebben we nodig.

Tijdpad

Wat vooraf ging?

2013 November Enquête vrijwilligersorganisaties en buurtkaders
December Versnellingskamer Raadsleden
Bijeenkomsten vrijwilligersorganisaties

2014 1 februari Verkennende dialoog
14 april Workshops:
• Vinden en binden van (jonge)re vrijwilligers
• Geld zoeken loont
22 & 24 april Ontwerpbijeenkomsten

Vervolg

Juni Informatiebijeenkomsten / inspraakprocedure
September Vaststellen nieuw vrijwilligerssubsidiebeleid welzijn, zorg & buurtgelden

Vragen?

Per mail: meervoorelkaar@maastricht.nl. Of neem contact op met:
Karin Weusten, Adviseur Verandermanagement, tel. (043) 350 4783

Blijf op de hoogte!

Alle verslagen en aankondigingen over nieuwe bijeenkomsten staan op:

www.maastricht.nl/meervoorelkaar

